

12/25

NAŠE MĚSTO

v srdci přírody

Informační měsíčník
města Jeseník

www.jesenik.cz

Zprávy z radnice:
Pokračují práce na
sídlišti Pod Chlumem **02**

Zprávy z radnice:
Dotace z rozpočtu
města na rok 2026 **05**

Vzdělávání: Studuj
na střední škole
v Jeseníku **06**

Seriál: Zapomenuté
příběhy vojáků
z Jesenicka **12**

Malí včelařiči z DUHY navštívili radnici. Povyprávěli, jak se starají o vlastní včelstvo, a donesli ochutnat letošní med, který si sami vytočili.

Úvodník

Vážení a milí spoluobčané města Jeseníku, po roce znovu advent klepe na dveře a s ním přichází čas světýlek, vůně punče a sladkých dobrot, které se linou náměstím i vašimi domovy. Jeseník se opět promění v místo setkávání, úsměvů a drobných radostí. Program letošních adventních akcí je tradičně bohatý – od koncertů, dílniček a pohádek po tradiční jarmark. Určitě se tak máte na co těšit. Věřím, že si každý najde chvíli, kdy se zastaví, vychutná si oblíbený teplý nápoj a popovídá si s přáteli.

V předvánočním shonu často

zapomínáme, že nejcennější, co můžeme druhým darovat, je náš čas. Zkuste si ho letos dopřát – pro rodinu, přátele a nezapomeňte také na sebe. Zastavte se u stromčku, nadechněte se a připomeňte si, že svátky nejsou o dokonalosti či počtu dárků, ale především o blízkosti.

Přeji vám, aby pod stromčkem nechyběl balíček s dobrou náladou, s porcí klidu a hlavně s pocitem, že se máme navzájem rádi a stojíme při sobě. Ať jsou letošní Vánoce pro nás všechny chvílí pohody, světla a laskavého pohlázení.

Zdenka Blišťanová,
starostka města

Vánoční program potěší všechny generace

Adventní trhy, koncerty a dílny neodmyslitelně patří k evropskému předvánočnímu času již od středověku, kdy se lidé scházeli na veřejných prostranstvích, aby se společně naladili na atmosféru nejmagičtějších svátků v roce. V této staleté tradici pokračujeme i my v Jeseníku, kde nás opět čeká adventní čas plný hudby, pohádek, dobré nálady a krásné vánoční atmosféry. Program odstartuje v neděli 30. listopadu na Masarykově náměstí, kde se uskuteční Adventní trh s rozsvícením vánočního stromu. Od 10:30 bude po celý den probíhat vánoční jar-

mark s bohatým programem pro celou rodinu. Na pódiu se představí Dětský pěvecký sbor Běláček, žáci okresních ZUŠ, Divadélko s radostí jistě potěší pohádkou *Na cestě do Betléma*. Dále vystoupí Jesenický smíšený pěvecký sbor i animáční agentura Makáček. V 17:00 hodin se slavnostně rozsvítí vánoční strom a následně vystoupí Hana Holíšová, herečka a zpěvačka, dvojnásobná držitelka Ceny Thálie, známá i z pořadu *Tvoje tvář má známý hlas*. Celým dnem provede Štěpán Jati.

(pokračování na str. 11)

Známe vítěze 4. ročníku participativního rozpočtu

Jeseník už zná projekty, které získají zelenou a podporu z městského rozpočtu — vybrali jste je vy sami. Čtvrtý ročník *Tvoříme Jeseník* přinesl nejen zajímavé nápady, ale také rekordní účast. Do hlasování se zapojilo 662 obyvatel, tedy o 155 více než loni. Odesláno bylo celkem 2 138 hlasů, z nichž naprostá většina byla kladných. A teď to nejdůležitější:

1. místo: Hafpark Jeseník – psí hřiště

Nejvíce hlasů letos získal projekt Hafpark Jeseník, který rozšíří možnosti pro všechny milovníky psů a jejich čtyřnohé společníky. V zóně Za Podjezdem vznikne bezúdržbové agility hřiště nabízející bezpečný prostor pro venčení, výcvik i odpočinek. Součástí budou kvalitní dřevěné prvky, které podpoří přirozený pohyb psů i vzájemnou souhru s majiteli. Hafpark obohatí Jeseník o klidné a přátelské místo, kde si lidé i psi budou moct společně užívat čas venku a posilovat vztah, který je spojuje.

2. místo: Lesní pohádková stezka

Na druhém místě se umístil návrh Lesní pohádkové stezky, který promění horní část Smetanových sadů v místo, kde se propojí zábava, příroda a fantazie. Stezka chce hravou formou

přiblížit Jesenícko dětem i dospělým — prostřednictvím dřevěných soch zvířat, místních pověstí a příběhů z našeho kraje. Bude to prostor, kde se v dětech probouzí zvědavost a chuť objevovat svět kolem sebe, zatímco si s rodiči užívají čas na čerstvém vzduchu. Lesní pohádková stezka připomene, že i obyčejná procházka může být malým dobrodružstvím.

3. místo: Hudební hřiště – venkovní zvukový svět pro děti

Pomyslný bronz získal návrh Hudebního hřiště, které rozšíří dětské hřiště ve Smetanových sadech o nový zvukový svět plný her a melodií. Děti si zde budou moct vyzkoušet různé venkovní nástroje, zkoumat zvuky, tvořit hudbu a objevovat radost ze společné hry. Projekt navazuje na bohatou hudební tradici Jeseníku a přináší ji blíže nejmladší generaci — zábavně, kreativně a naplno. Hudební hřiště vnese do parku rytmus, smích a inspiraci pro malé i velké hudebníky.

Co bude dál?

Všechny tři projekty nyní čeká příprava a realizace, která proběhne v průběhu příštího roku. Město Jeseník přitom bude s autory návrhů úzce

Výsledky hlasování:

- Hafpark Jeseník: 378 hlasů
- Lesní pohádková stezka: 225 hlasů
- Hudební hřiště – venkovní zvukový svět pro děti: 191 hlasů

Více na www.tvorimejesenik.cz

spolupracovat, aby se jejich nápady mohly proměnit v konkrétní zlepšení veřejného prostoru

„Děkuji všem, kteří se do letošního ročníku *Tvoříme Jeseník* zapojili. Jak autorům návrhů za jejich nápaditost, tak všem, kdo hlasovali, za aktivní zájem o dění ve městě,“ uvedl radní Tomáš Vlazlo. „Lidé přišli s inspirativními projekty, které ukazují, že Jeseník má spoustu tvořivých obyvatel. My jsme se pak v rámci interního hodnocení soustředili na to, aby vybrané návrhy byly skutečně realizovatelné a odpovídaly pravidlům participativního rozpočtu. I díky tomu můžeme mít jistotu, že vítězné projekty opravdu vzniknou.“

Čtvrtý ročník *Tvoříme Jeseník* potvrdil, že lidé mají o své město zájem a chtějí se podílet na jeho podobě. Děkuje všem, kteří se zapojili — i malé projekty totiž dokážou udělat Jeseník příjemnějším místem pro život.

(mat)

Pokračují práce na sídlišti Pod Chlumem

První etapa revitalizace sídliště Pod Chlumem pokračuje podle plánu. V posledních týdnech zde došlo k celé řadě viditelných posunů. Provozovatelé inženýrských sítí, mezi nimiž jsou společnosti ČEZ, GasNet, CETIN a ČEZNET, provedli několik přeložek svých vedení. Ve spolupráci se společností VAK Jesenícka bylo také provedeno nové napojení dešťové kanalizace. Nainstalováno bylo rovněž nové vedení veřejného osvětlení, které se nachází v ulici Zeyerova a zároveň propojuje okruh veřejného osvětlení směrem k ulici Vančurova.

V říjnu se stavbaři zaměřili na úpravy okolí věžových domů, kde vznikly nové palisády, a byla položena dlažba u vstupů do jednotlivých domů. V současnosti pokračují práce na přípravě podkladů pro nové parkoviště a na osazování obrub budoucího chodníku.

V průběhu listopadu by měla být dokončena parkovací místa a proběhne také pokládka dlažby. Zároveň je plánováno, pokud to dovolu počasí, položit nový asfaltový povrch vozovky v úseku od potravin k prádelně. Pokud budou podmínky příznivé, mělo by ještě letos

dojít také k odstranění dalšího starého chodníku.

Po plánované zimní přestávce budou práce v lokalitě pokračovat. Na jaře nás čekají sadové úpravy, doplnění mobiliáře a dokončení druhé části komunikace směrem od obchodu k ulici Bezručova.

Děkujeme všem obyvatelům za trpělivost během stavebních prací. Věříme, že odměnou vám bude modernější, příjemnější a pohodlnější prostředí pro každodenní život na sídlišti.

(mat)

Projekt E-Bezpečí: Mladí i veřejnost se vzdělávali v digitální bezpečnosti a umělé inteligenci

Jak se vyhnout nástrahám internetu a využívat umělou inteligenci (AI) s rozumem? Právě tato aktuální témata byla součástí vzdělávacího dne, který v úterý 11. listopadu uspořádalo město Jeseník ve spolupráci s Policií ČR a projektem E-Bezpečí, který se dlouhodobě zaměřuje na prevenci rizikového chování spojeného s používáním internetu a mobilních technologií.

V Kině Pohoda se nejprve uskutečnily dva bloky přednášek pro studenty 2. a 3. ročníků středních škol. Zapojily se školy Gymnázium Jeseník, Hotelová škola Vincenze Priessnitz a Obchodní akademie Jeseník a Střední průmyslová škola Jeseník. Lektor Lukáš Kubala z E-Bezpečí studentům přiblížil nejen téma umělé inteligence, ale také aktuální rizika a hrozby spojená s online prostředím, například i s problematikou tzv. sextingu (rozesílání zpráv, fotografií či videí se sexuálním obsahem) nebo kybergroomingu. Kybergrooming [kybergrúmin] označuje jednání osoby, která se snaží zmanipulovat vyhlédnutou obět a pomocí psychologických technik ji přimět k osobní schůzce. Výsledkem takového setkání může být sexuální zneužití oběti, fyzické napadení či jiné formy násilí. Útočník obvykle komunikuje prostřednictvím internetu – využívá chaty, sociální sítě, SMS zprávy či různé komunikační aplikace.

Na bloky pro školy navázala odpolední přednáška pro veřejnost *Umělá inteligence: Příležitost a hrozba*, která přinesla přehled o tom, jak AI stále více zasahuje do našich životů: pomáhá lékařům při diagnostice, řídí dopravu, doporučuje hudbu či filmy, ale zároveň přináší nové výzvy a rizika. Umělá inteligence dokáže vytvářet falešné zprávy, zvuky, fotografie či videa (tzv. deepfaky) a může být zneužita k podvodům nebo šíření dezinformací.

Účastníci se dozvěděli, jak může být umělá inteligence užitečným pomocníkem při učení, práci i zábavě a zároveň kdy je potřeba zvýšené opatrnosti. Lektor

představil také praktické tipy a nástroje, které mohou pomoci rozpoznat manipulativní nebo falešný obsah. Zdůraznil, že umělá inteligence je dobrý sluha, ale špatný pán – není třeba se jí bát, ale je důležité znát její limity, chovat se eticky a využívat ji s rozumem. „I přes všechno, co jsme si dnes řekli: Internet je skvělý a jeho pozitiva převažují nad negativy,“ zaznělo na závěr prezentace Lukáše Kubaly.

Prokoukněte to i vy!

Součástí všech bloků byla také krátká prezentace projektu *Prokoukl to! A ty?*, kterou představila Tereza Neubauerová z Oddělení tisku a prevence Policie ČR. Tato osvětová kampaň varuje veřejnost před podvodny a nástrahami internetového prostředí. Hlavní postava kampaně, pan Prokoukl, učí lidi rozpoznávat nebezpečné situace online a chránit své finance i osobní údaje. V letošním roce byla navíc spuštěna nová webová stránka www.panprokoukl.cz, která za využití umělé inteligence pomáhá v osvětě před tzv. kyberšmejdny (str. 4).

Pokud vás téma zajímá, vzdělávací materiály a doporučení k bezpečnému využívání umělé inteligence jsou k dispozici na webu aie-bezpecni.cz.

Akce proběhly v rámci projektu *Jeseník bezpečný pro všechny generace*, který je finančně podpořen z programu *Obec přátelská rodině a seniorům 2025*, a zároveň v rámci projektu CEDMO 2.0 (registrační číslo projektu MPO60273/24/21300/21000). Tímto se město Jeseník zapojilo také do celorepublikové kampaně Dny AI.

(mat)

Na Pražském hradě bylo oceněno několik místních osobností

U příležitosti 107. výročí vzniku Československa byla 28. října na Pražském hradě slavnostně udělena státní vyznamenání celkem 48 osobnostem. Mezi oceněnými byl i Jan Dvořák, učitel ZŠ Jeseník, skautský vedoucí a zakladatel projektu *Politika nejen pro mladé*, který z rukou prezidenta Petra Pavla převzal Medaili za zásluhy o stát v oblasti výchovy a školství. Gratulujeme k tomuto zasluženému ocenění a děkujeme za vše, co děláte pro rozvoj mladých lidí a školství. Více se dozvíte v rozhovoru s Janem Dvořákem na straně 16.

Jesenicko má mezi oceněnými hrdiny i odborníky

Na Pražském hradě se 23. října uskutečnilo slavnostní předávání nejvyšších ocenění Hasičského záchranného sboru ČR. Celkem bylo předáno 94 medailí profesionálním i dobrovolným hasičům a občanům, kteří svým jednáním přispěli k ochraně lidských životů a majetku. Mezi oceněnými nechyběli ani zástupci Jesenicka.

Čestnou medaili HZS ČR převzal Pavel Stibor, autorizovaný statik, který se zásadním způsobem podí-

lel na likvidaci následků katastrofálních povodní na Jesenicku v roce 2024. Jeho odbornost a především empatický přístup byly klíčovými při posuzování stability poškozených objektů a v komunikaci s obyvateli, kteří o své domovy přišli. Ve spolupráci se stavebním úřadem a zástupci Hasičského záchranného sboru byl jedním ze spoluvůdců fungujícího systému pro administrativu a koordinaci efektivního zhodnocení statického stavu povodněmi poškozených budov a jejich následných demolic.

Medaile za statečnost pak převzali čtyři muži z Jesenicka – Josef Albert, Tadeáš Otava, Stanislav Lukáš a Rudolf Knothe – kteří při loňských povodních prokázali mimořádnou odvahu a duchapřítomnost, když zachraňovali lidské životy v obcích Stará Červená Voda, Adolfovice a Mikulovice.

Ocenění udělená generálním ředitelem HZS ČR jsou poděkováním všem, kteří v krizových situacích dokázali pomoci druhým – často s nasazením vlastního života.

(mat)

“

Zasedání zastupitelstva

Poslední zasedání tohoto roku se koná ve čtvrtek 18. prosince v zasedací místnosti budovy IPOS. Podrobný program naleznete na plakátech, na úřední desce a webových stránkách města www.jesenik.cz. Ze zasedání bude pořizován audiovizuální záznam za účelem informování veřejnosti. Přenos bude vysílán živě na Youtube kanále města Jeseník.

Matrika

V říjnu se v jesenické nemocnici narodilo celkem 13 dětí, z toho jedno dítě s trvalým pobytem v Jeseníku. Všem gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

Provoz pokladen na přelomu roku

Ve středu 31. prosince bude pokladna na Tovární uzavřena, pokladna na ul. Karla Čapka (IPOS) bude otevřena do 11:00.

V pátek 2. ledna budou obě pokladny uzavřeny, otevřou se v pondělí 5. ledna od 9:30. Platby přes platbomaty v budově IPOS jsou bez omezení.

Rada seniorů

Další schůzka Rady seniorů se uskuteční v úterý 2. prosince v 10:00 na radnici, Masarykovo náměstí 167/1.

Schodiště dokončeno

Pracovníci Technických služeb Jeseník dokončili výstavbu schodiště, které zlepšilo pěší propojení ulice O. Březiny s ulicí Na Úbočí. Schodiště se nachází v blízkosti bývalého minipivovaru a bylo zhotoveno z přírodních materiálů. Boční obruhy jsou vybudovány z kamenných obrub pocházejících z rekonstrukce ulice Tyršova, čímž město podpořilo opětovné využití kvalitního materiálu. Podesty jsou pak vydlážděny žulovými kostkami, které doplňují přirozený vzhled místa.

Skatepark

S ohledem na klimatické podmínky bude skatepark z provozních a především bezpečnostních důvodů uzavřen. K odemčení dojde opět po skončení zimního období.

Plán zimní údržby 2025/2026 naleznete kompletně i v digitální mapě

Od loňského roku vám postupně představujeme náš GIS – chytrou mapovou aplikaci, která nám pomáhá se správou městského majetku. Ukázali jsme vám například pasport hřbitovů a informovali vás o získané dotaci na pasport památek. Nyní se ke geografickému informačnímu systému vracíme v souvislosti se zimní sezónou.

Údržba komunikací v Jeseníku se od listopadu řídí Plánem zimní údržby 2025/2026. Hlavní novinkou je jeho úplné propojení s digitálním pasportem komunikací města. Díky tomu mají občané k dispozici online mapu, ve které si snadno zjistí, které silnice a chodníky budou udržovány a v jakém pořadí.

Digitální plán zimní údržby

„Online mapa zobrazuje všechny místní komunikace včetně jejich priority zimní údržby. Přehledně tak ukazuje, zda má daný úsek I., II. nebo III. prioritu, případně zda se v zimě vůbec neudržuje. Čím tmavší barva v mapě, tím vyšší priorita údržby,“ popisuje David Žichovský, správce geografických informačních systémů MěÚ Jeseník.

Priorita údržby odráží význam a vytíženost komunikace: hlavní a frekventované tahy jsou zařazeny do I. pořadí (resp. A režimu u chodníků) a jsou ošetřovány přednostně, zatímco méně využívané komunikace spadají do II. či III. pořadí s delší lhůtou zásahu. Úseky s minimálním využitím nebo technicky problematické pro zimní údržbu nejsou do plánu zahrnuty. Zároveň připomínáme, že se neprovádí zimní údržba přístupů k jednotlivým nemovitostem, tedy odboček z hlavních chodníků ke vstupům do domů a sjezdů na

pozemky, a to i v případě, že jsou v majetku města. V mapě jsou proto tyto úseky označeny jako neudržované.

Kdo co udržuje

Pohotovost pro (nejen zimní) údržbu komunikací ve vlastnictví města Jeseník je zajištěna na dispečerském telefonním čísle: 734 573 822. Podněty k zimní údržbě a oznámení případných závad ve schůdnosti chodníků či sjezdnosti komunikací lze kromě dispečerského čísla hlásit i na e-mailu: spravamk@tsje.cz.

Upozorňujeme, že zimní údržbu zajišťují pracovníci technických služeb pouze na místních komunikacích ve správě města. Hlavní silniční tahy I., II. a III. třídy (např. ulice 28. října, Lipovská, Priessnitzova, Rejvízská aj.) jsou v zimním období udržovány Správou silnic Olomouckého kraje nebo ŘSD. Správci komunikací je však více, včetně soukromých subjektů, a toto rozdělení platí také pro chodníky. V mapě jsou tyto úseky označeny červeně. Textovou podobu plánu najdete na webu města v sekci *Zimní údržba*. Mapu naleznete zde: mapy.jesenik.cz/mapa/udrzba-komunikaci/

Opatrnost kvůli poškozeným komunikacím

I více než rok po ničivých povodních v roce 2024 platí, že některé místní komunikace nejsou

Aktualizovaný plán zimní údržby přináší několik úprav

Na základě podnětu občanů bude nově udržován chodník ve vnitrobloku sídliště 9. května (mezi ulicemi U Kasáren a Horská). Do plánu byl také doplněn nedávno vybudovaný chodník od Alšovy ulice k Francouzskému pomníku v lázních. Třetí novinkou je zařazení nově zpřístupněné odstavňové plochy za Katovnou do III. pořadí zimní údržby.

v takovém technickém stavu, který umožňuje jejich správu v obvyklém rozsahu a bez omezení. Technické služby Jeseník se zavázaly přizpůsobit postupy aktuálnímu stavu vozovek a provádět údržbu v maximálně možném rozsahu. Město Jeseník zároveň apeluje na občany, aby byli v zimních měsících mimořádně opatrní při pohybu na silnicích a chodnících.

Dbejte prosím zvýšené opatrnosti, abychom předešli úrazům a škodám na majetku. Cílem nás všech je zvládnout nadcházející zimu bezpečně a s co nejmenšími problémy v dopravě i chůzi po městě.

(mat)

Termíny svatebních obřadů pro rok 2026

Plánujete svůj velký den v roce 2026? Město Jeseník zveřejnilo termíny svatebních obřadů pro nadcházející rok. Budoucí snoubenci si tak mohou včas zvolit datum, které se stane symbolem jejich společné životní cesty. K dispozici je celkem 24 sobotních termínů:

- 10. a 24. ledna
- 7. a 21. února
- 7. a 21. března
- 11. a 25. dubna
- 9. a 30. května
- 13. a 27. června
- 11. a 25. července
- 8. a 22. srpna
- 5. a 19. září
- 3. a 24. října
- 7. a 21. listopadu
- 5. a 19. prosince

Termín lze rezervovat v úředních hodinách na matrice Městského úřadu Jeseník (K. Čapka 10/1147; IPOS) – Odbor správní, tel. 584 498 475, (474). Oficiálním místem k uzavření manželství nebo partnerství je obřadní síň na radnici. (mat)

Prokoukněte to: web pomůže rozpoznat kybernetická rizika

Kybernetická kriminalita je jedním z nejrychleji rostoucích bezpečnostních problémů současnosti. Obzvlášť zranitelní jsou senioři, děti a lidé s nižší digitální gramotností. Proto Olomoucký kraj ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Olomouckého kraje a projektem E – Bezpečí spustil novou webovou stránku www.panprokoukl.cz, která za využití umělé inteligence pomáhá v osvětě před tzv. Kyberšmejd.

Webová stránka nabízí pomocníka v podobě chatbota pana Prokoukla (nástroj umělé inteligence), kterého lze nepřetržitě využít jako rychlý zdroj informací v případech, že se ocitnete ve svízelné situaci. Dále nabízí rychlé zanalýzování přijatého textu v e-mailu, v SMS nebo v aplikaci WhatsApp, poskytuje informace o aktuálních podvodných praktikách a nabízí užitečné rady, videa a policejní případy, které pomohou lépe porozumět nejčastějším formám podvodů.

„Podvodníci dnes cílí opravdu na každého z nás a jejich metody jsou čím dál sofistikovanější. V každodenním boji s touto trestnou činností

si více než kdy předtím uvědomujeme, jak důležitá je v tomto ohledu včasná osvěta a informovanost. Proto spouštíme web pana Prokoukla, který pružně reaguje na nové typy podvodů a díky přidruženému chatbotovi nabízí lidem nepřetržitě pomoc s vyhodnocováním nekalých praktik podvodníků. Věřím, že se webová stránka dostane do povědomí co nejširší veřejnosti a přispěje ke snížení počtu obětí kybernetické kriminality,“ říká Tomáš Landsfeld, ředitel Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje.

Web, který je součástí osvětové kampaně *Prokoukl to! A ty?* podpořené ze státní dotace programu prevence kriminality, je dostupný zdarma a bez registrace. TZ

Dotace z rozpočtu města 2026: Nově bude podpořena také oblast cestovního ruchu

Na svém listopadovém zasedání schválili zastupitelé pravidla pro poskytování investičních i neinvestičních dotací z rozpočtu města pro rok 2026. Novinkou je možnost podat žádost elektronicky prostřednictvím Portálu občana (portal.jesenik.cz), kde bude k dispozici on-line formulář včetně možnosti nahrání všech příloh. Vyhlášen je také nový dotační program na podporu cestovního ruchu a lázeňství.

„Nový dotační program je určen zejména pro podnikatele, spolky a další subjekty působící v oblasti cestovního ruchu. Jeho cílem je přispět ke zvýšení návštěvnosti města Jeseníku, rozvoji drobné infrastruktury nebo podpořit mimosezónní aktivity,“ popisuje radní Tomáš Vlazlo.

Podporovány budou zejména projekty v oblastech: rozvoj služeb a produktů cestovního ruchu, podpora aktivního turismu (cyklo, pěší, zážitkový), mimosezónní a indoor aktivity, obnova a rozvoj drobné infrastruktury, lázeňství a wellness, podpora místních výrobců, řemesel a gastronomie a další. Výše dotace může být od 40 000 Kč do 250 000 Kč, přičemž městská podpora může činit až 70 % uznatelných nákladů projektu.

Termíny pro podání žádosti:

- první termín: 15. prosince 2025 až 9. ledna 2026
 - druhý termín: 1. dubna až 30. dubna 2026
- Termíny pro podání žádostí u dotačního programu na podporu cestovního ruchu a lázeňství:
- 11. prosince 2025 až 30. ledna 2026

Žádosti o individuální dotace je možné podávat rovněž od 15. prosince 2025 do 9. ledna 2026, případně v průběhu roku – pokud budou v rozpočtu města k dispozici nevyčerpané prostředky.

Podrobné informace najdete na webové stránce jesenik.cz/dotace.

(mat)

Zastupitelé vyhlásili pro rok 2026 následující dotační programy:

- Dotační program na podporu sportu – jednorázové akce 2026,
- Dotační program SPORT 2026 – celoroční činnost sportovních organizací,
- Dotační program na podporu kultury, vzdělávání a volnočasových aktivit – jednorázové akce (rok 2026),
- Dotační program na podporu poskytování sociálních služeb (rok 2026).
- Dotační program na podporu cestovního ruchu a lázeňství

Svoz biologického odpadu v zimním období

Na konci listopadu, konkrétně ve 48. týdnu, byl ukončen pravidelný letní svoz biologického odpadu, který probíhal od dubna vždy v sudých týdnech.

Při správném třídění vzniká bioodpad samozřejmě i v zimě, i když je jeho produkce logicky výrazně nižší. Současně je nakládání s ním v této sezóně bohužel vždy složitější, protože při nízkých teplotách odpad v nádobě zamrzá a mnohdy je téměř nemožné nádobu vysypat. Proto, místo obvyklého řádu, jsou stanoveny tři termíny, kdy bude odpad svážen.

Termíny svozu biologického odpadu u rodinných domů (na objednávku):

- pátek 9. ledna 2026
- pátek 6. února 2026
- pátek 6. března 2026

Objednávky svozu biologického odpadu v zimním období u rodinných domů

Svoz biologického odpadu v zástavbách rodinných domů ve výše uvedených termínech bude proveden jen po předchozím objednání svozu u referenta odboru životního prostředí Ing. Martina Křenka, a to buď písemně na adrese: martin.krenek@jesenik.cz nebo telefonicky: 584 498 456. Objednávky musí být učiněny do středy, která předchází termínu svozu, nejpozději do 10:00, aby bylo možné dle objednávek připravit svozovou trasu.

Upozornění: Pokud ve stanovených termínech nebude možné provést svoz biologického odpadu (resp. vysypání obsahu nádob) z důvodu velmi nízkých teplot vzduchu, bude svoz proveden v náhradním termínu, který bude zveřejněn na webu města. Děkujeme za pochopení.

Svoz biologického odpadu na sídlištích

Na základě požadavků občanů město zajistilo třídění biologických odpadů také na sídlištích. Odpad odložený do hnědých nádob tak nekončí

na skládce komunálního odpadu, ale je zpracován na kompostárně za mnohem nižší náklady ve srovnání s poplatky za skládkování. Výsledný kompost lze využít jak na zahradách, tak na městské zeleni. Dalším přínosem je úbytek odpadu v často přepřehnaných kontejnerech na směsný komunální odpad, což má pozitivní vliv na pořádek ve městě.

Rovněž na sídlištích budou ponechány i v zimním období hnědé kontejnery určené pro ukládání bioodpadu. Obyvatelé sídlišť si poměrně rychle přivykli tyto nádoby k odkládání bioodpadu z domácností využívat, a nebylo by tedy účelné tento návyk přerušovat. Naplněnost kontejnerů na sídlištích bude kontrolovat svozová společnost, není tedy nutné případný svoz předem objednávat.

Co do nádob na biologický odpad patří?

Zbytky ovoce a zeleniny, rostlinný odpad z přípravy stravy (slupky, natě, košťály atd.), kávová sedlina, skořápky, zbytky rostlin, zemina, trus býložravých zvířat, štěpka z větví, keřů, větvičky, tráva, listy, piliny, kůra... Pozor však na sáčky od čaje, ne všechny jsou bohužel papírové. Také je třeba dbát na odstranění gumiček ze svazků natí kořenové zeleniny.

Apelujeme na občany, aby BIOODPADY VHAZOVALI DO NÁDOB BEZ OBALU! Stále se v nádobách objevují mikrotenové sáčky, které nelze kompostovat, a tím veškeré úsilí s tříděním odpadů přichází vniveč.

Do nádob je zakázáno ukládat mléčné výrobky, tuky, oleje, živočišné zbytky z kuchyně (maso, kosti), exkrementy masožravých zvířat, zbytky vařených jídel, kamení, jakékoliv obalové materiály. Děkujeme!

Větší množství bioodpadu

Větší množství bioodpadu můžete i nadále odkládat ve sběrném dvoře v areálu technických služeb na ulici O. Březiny.

Otevírací doba sběrného dvora:

- pondělí 14:00 až 19:00
- středa 8:00 až 18:00
- pátek 12:00 až 18:00
- sobota 8:00 až 16:00

Rovněž žádáme, aby do kontejnerů na sídlištích z kapacitních důvodů nebyly odkládány vánoční stromky. Svoz stromků odložených u nádob na směsný komunální odpad bude proveden svozovou společností v průběhu měsíce ledna. Vánoční stromky je možné také odevzdat ve sběrném dvoře v areálu Technických služeb Jeseník.

Zimní režim svozu

Dále upozorňujeme, že od 49. týdne se v souladu se zimním režimem nebude obnovovat pravidelný týdenní svoz směsného komunálního odpadu (SKO) od rodinných domů. Svoz bude pokračovat ve čtrnáctidenních intervalech, a to beze změny proti stávajícímu harmonogramu.

Konkrétní svozové dny bioodpadu i směsného komunálního odpadu ve vaší ulici, které jsou stejné jako v minulém roce, naleznete na webových stránkách města (www.jesenik.cz) nebo technických služeb (www.tsje.cz).

Od 14. do 48. týdne roku 2025 tedy platilo:

- SUDÝ TÝDEN – svoz BIOODPADU
 - LICHÝ TÝDEN – svoz SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU
- Od 49. týdne roku 2025 platí:
- SUDÝ TÝDEN – bez svozu
 - LICHÝ TÝDEN – svoz SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Odbor životního prostředí

Jesenická hvězdárna během konce roku

Každé první úterý v měsíci je hvězdárna otevřena veřejnosti bez nutnosti rezervace (17:30 až 18:30). Jiný termín lze domluvit po předchozí domluvě s Jiřím Petřkovským na 739 438 211 nebo Martinem Petráskem na 608 063 628 (max. 15 osob) – prohlídka hvězdárny, pozorování hvězdné oblohy, stellarium. Vstupné 40 Kč, děti a studenti 20 Kč. Více informací na duhajes.cz. Viditelnost planet a události na obloze v měsíci prosinci:

- Merkur – v první polovině měsíce ráno nad JV obzorem
 - Jupiter – po většinu noci kromě večera
 - Saturn – v první polovině noci
 - Uran – po většinu noci kromě rána
 - Neptun – v první polovině noci
 - 4. prosince – Měsíc v přízemí (356 967 km)
 - 14. prosince – maximum meteorického roje Geminid
 - 17. prosince – Měsíc v odzemí (406 301 km)
 - 21. prosince – Zimní slunovrat; začátek astronomické zimy; Slunce vstupuje do znamení Kozoroha
- SVC a zp DVPP DUHA Jeseník

Halloween na gymnáziu opět přilákal děti i veřejnost

Jen necelý měsíc po úspěšné Noci vědců se Gymnázium Jeseník opět otevřelo veřejnosti – tentokrát ve znamení strašidelné atmosféry a dýňové výzdoby. Ve středu 22. října 2025 se zde konala tradiční halloweenská akce, která se za poslední roky stala oblíbenou součástí podzimního programu školy.

Halloween na gymnáziu má již svou historii. Původně jej organizovali učitelé anglického jazyka, ale postupně se této role ujala studentská rada, která i letos připravila akci s velkým nasazením a kreativitou. Výsledkem byl večer plný zábavy, překvapení a strašidelných zážitků, který si užívali nejen studenti, ale i děti ze základních škol a široká veřejnost.

Celý den začal tzv. „dnem imunity“, kdy žáci přicházeli do školy v kostýmech. Tím si vysloužili imunitu proti neplánovanému zkoušení – ovšem jen do chvíle, než se do maskování zapojili i učitelé. Tento hravý prvek dodal školnímu dni odlehčenou atmosféru a podpořil kreativitu.

Součástí oslav byla také soutěž ve vyřezávání dýní pro žáky nižšího gymnázia. Výsledné výtvary pak zdobily školní prostory a přispěly k autentické halloweenské výzdobě.

Večerní program byl vrcholem celého dne. Škola se zahálila do tmy, osvětlená pouze svíčkami a barevnými světýlky.

Účastníci procházeli jednotlivými stanovišti, kde plnili strašidelné úkoly, a nakonec si zatančili na tematické diskotéce. Nechyběla ani soutěž o nejlepší masku, jejíž vítěz byl vyhlášen na základě hlasování na školním Instagramu. Po celý den bylo možné ochutnat různé dobroty s halloweenskou tematikou, které připravili studenti.

Halloween na Gymnáziu Jeseník je důkazem toho, že škola není jen místem vzdělávání, ale i prostorem pro tvořivost, spolupráci a radost ze společných zážitků.

Šárka Hynková, ředitelka Gymnázia Jeseník

Studuj na střední škole v Jeseníku – přihlášky do 20. února

Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník

Maturitní obory: Masér ve zdravotnictví, Nutriční asistent, Mechanizace a služby, Uměleckořemeslné zpracování kovů

Nástavbové studium: Podnikání

Učební obory: Pekař, Cukrář, Řezník-uzenář, Kuchař-číšník, Výrobce kožedělného zboží, Podkovář a zemědělský kovář, Opravář zemědělských strojů, Umělecký kovář a zámečník, pasíř, Včelař, Jezdec a chovatel koní, Zemědělec-farmář

Co dále nabízíme? Vybavené učebny odborných předmětů, ubytování, stipendium, odborné praxe v Česku i zahraničí, odborné kurzy, autoškola, chov koní, školní prodejna atd.

www.sosjesenik.cz

[ssgfasjesenik](https://www.instagram.com/ssgfasjesenik)

Střední průmyslová škola Jeseník

Maturitní obory:

Stavebnictví, Strojírenství, Informační technologie, Bezpečnostně právní činnost, Kosmetické služby

Nástavbové obory: Provozní technika, Provozní elektrotechnika

Učební obory: Elektrikář, Instalatér, Obráběč kovů, Strojní mechanik, Zedník

Co dále nabízíme? Jsme moderní polytechnická škola, která staví na partnerském přístupu, otevřenosti a inovacích. Rozvíjíme dronové centrum, zapojujeme se do programu Erasmus+ a spolupracujeme na mezinárodních projektech. U nás získáš dovednosti pro budoucnost.

www.emkojesenik.cz

[emko.jes](https://www.instagram.com/emko.jes)

Gymnázium Jeseník

Maturitní obory:

Gymnázium 4leté

Gymnázium 8leté,

Gymnázium se sportovní přípravou 4leté

Co dále nabízíme?

Moderní laboratoře vybavené ICT technikou, zahraniční projekty a pobyty, rozšířené studium informatiky a robotiky, studium se sportovní přípravou, sportovní a kulturní akce, seznamovací kurzy, příprava na studium na vysoké škole atd.

www.gymjes.cz

[gymjes](https://www.instagram.com/gymjes)

Hotelová škola Vincenze Priessnitz a Obchodní akademie Jeseník

Maturitní obory:

Hotelnictví, Obchodní akademie

Co dále nabízíme? Vzdělávání ve všeobecných a odborných předmětech, odborné praxe a stáže v Česku i zahraničí, odborné vzdělávací kurzy, využívání marketingových nástrojů, výuku administrativy, ekonomie, cizích jazyků (jazyk anglický, německý, ruský, francouzský a polský) ve všeobecné i v odborné oblasti, poznávací výjezdy po ČR a do zahraničí, alternativu ke klasické maturitní zkoušce (komplexní profilovou práci) a mnoho dalšího.

www.hotelovkajes.cz

[hotelovka_jesenik](https://www.instagram.com/hotelovka_jesenik)

Úspěch jesenických cukrářů

Ve dnech 4. a 5. října se na Výstavišti Flora v Olomouci odprezentovaly soutěžní exponáty našich studentek z oboru cukrář – Nikolý Motličkové, Olgy Skaličkové a Nely Kašparové. Jednalo se o soutěž cukrářských dovedností v sekci Junior dekorativní perníky – zdobené, malované nebo s využitím 2D art techniky.

Hodiny dřiny na odborném výcviku, ale i doma ve svém soukromém čase, přinesly výsledky. Druhé místo vybojovaly Olga Skaličková a Nikola Motličková za svou perníkovou truhlici, která byla ozdobena pomocí 2D art techniky – malovanými kytičkami se skleněným efektem. Třetí místo za čokoládové pralinky si odnesla Nela Kašparová. Odborná porota hodnotila nápaditost, správnou velikost, kombinaci tvarů, barev a pochopitelně chuť. Poděkování patří také Lence Juránkové, mistrové odborného výcviku, která děvčata na soutěž připravovala.

Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník

Staňte se dobrovolníkem organizace, která mění životy lidí

Maltézská pomoc, jedna z nejstarších charitativních organizací na světě, hledá dobrovolníky v Jeseníku a okolí. Pomáháme prostřednictvím dobrovolníků seniorům, lidem se zdravotním znevýhodněním i těm, kteří se ocitli v sociální nouzi. Dobrovolníci přinášejí do jejich života nejen praktickou pomoc, ale především lidskost, trpělivost a zájem.

Co můžete dělat?

- Navštěvovat osamělé seniory a trávit s nimi čas: povídáním, čtením, doprovodem na procházku či k lékaři.
- Pomáhat lidem s postižením při běžných činnostech nebo volnočasových aktivitách.
- Zapojit se do kulturních či společenských akcí spolu s klienty.
- Nabídnout své dovednosti, třeba pomoc s technikou či tvořivou činností.

Každý dobrovolník má možnost zvolit si, kolik času a v jaké formě se chce zapojit. Zkušenosti nejsou nutné. Důležité je ochotné srdce, spolehlivost a chuť pomáhat.

Proč se zapojit?

Dobrovolnictví není jen o pomoci druhým. Přináší i radost, nové přátele a hlubší smysl. Pomáhá poznat vlastní sílu a dává možnost být oporou tam, kde je to nejvíce potřeba. Součástí dobrovolnického programu je také zaškolení, metodické vedení a podpora od koordinátora, takže se na všechnu činnost nebudete muset cítit sami.

Jak se přihlásit?

Pokud vás myšlenka dobrovolnictví oslovila, ozvěte se nám. Více informací najdete na maltezskapomoc.cz nebo kontaktujte přímo: Jana Švecová, koordinátorka dobrovolníků Jeseník na 736 504 176.

Maltézská pomoc

Senior taxi v roce 2026

Tiskopisy k vyřízení služby SENIOR TAXI města Jeseníku i vydání průkazu (žádost, plná moc) najdete na stránkách města Jeseník, www.jesenik.cz. Můžete je vyřídit také osobně v budově IPOS, K. Čapka 1147/10, 4. patro, blok A (vpravo od výtahu), dveře č. 406 nebo v budově Městského úřadu, Tovární ul. 1287/4, v přízemí, v kanceláři pokladny – v pondělí a středu od 9:00 do 12:00 a od 13:00 do 16:00. Žádosti o vydání průkazu na rok 2026 můžete podávat od 15. prosince 2025 na výše uvedených místech. Průkazy na rok 2026 budou k vyzvednutí v lednu 2026 na Tovární ul. vždy v pondělí od 9:00 do 12:00 a od 13:00 do 16:00.

Podmínky pro vyřízení služby SENIOR TAXI na rok 2026 zůstávají stejné – věková hranice 73 let, 6 jízd na měsíc a provozování v pracovní dny od 6:00 do 18:00. Cena za jednu jízdu 30 Kč. SENIOR TAXI je možné si objednat u OK TAXI na čísle 603 75 95 65.

S případnými dotazy se můžete obrátit na Alenu Kalinovou, telefon: 584 498 406, e-mail: alena.kalinova@jesenik.cz, (IPOS) ul. K. Čapka 1147/10, blok A, 4. patro, dveře č. 406.

*Alena Kalinová,
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví*

Akademie třetího věku

Srdčně vás zveme ve čtvrtek 18. prosince 2025 v 16:00 do Klubu na Dukelské ulici 718/6, na zajímavou přednášku Martina Řehy o myslivosti v Jeseníkách. Vstup je volný pro seniory, jejich přátele.

*Alena Kalinová,
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví*

Charita Jeseník: Nové vybavení – to bude jiné kafe!

Charita Jeseník má pro klienty svých Domovů vynikající zprávu. Dočkají se nového vybavení, které jim pomůže k větší soběstačnosti a pohodlí. Teď ale potřebujeme také Vás a Vaši pomoc.

Je to celkem velká akce. Díky finanční podpoře z MPSV pořizuje Charita Jeseník nové vybavení pro všechny tři své Domovy – dva ve Vidnavě a jeden v Javorníku. A nebudou to zcela obyčejné věci! Ať už se jedná o sprchovací elektrická lůžka, polohovací postele, zvedáky nebo seniorská zdravotní křesla, tak všechno zmíněné usnadní klientům život, a to dost výrazně. Klienti tak získají možnost cítit se přirozeněji a komfortněji.

To si přeje i klient Domova pokojného stáří sv. Hedviky pan Božetěch z Vidnavy. Lze ho potkat na elektrickém vozíčku, jak venčí svého věrného pejska. Celý život bydlel u školy, a i když dům stále vlastní, jeho skutečné doma je již v na-

šem Domově, kam se vždy těší. Domov pokojného stáří sv. Hedviky je pro něj místem, kde je sám sebou, cítí se v bezpečí, zahraje si na kytaru a s radostí si zazpívá. Je místem, které je jen jeho, které si utváří podle sebe. A dokud může, snaží se zvládnout věci sám, a to i přes své zdravotní omezení.

Díky novému vybavení to bude mít i pan Božetěch zase o něco lehčí. A právě o to jde především – aby klienti měli stále odvahu překonávat své neduhy, chuť žít, a mít tak radost ze života. „Jenže před námi je ještě poměrně dlouhá cílová rovinka, kterou jsme zatím neuběhli,“ říká Kamil Šebesta z Charity Jeseník: „Chybí nám dofinancovat 1,5 milionu Kč. Proto jsme spustili koncem

listopadu kampaň NOVÉ VYBAVENÍ – TO BUDE JINÉ KAFE! A to je výzva! Každý se může na kampani podílet. Buď sdílením na sociálních sítích, šířením ve své komunitě, ale hlavně a nejlépe finančním příspěvkem. Vítaná je však každá pomoc!“

A jelikož se jedná o seniory z našeho regionu a z našich rodin, chceme pro ně jen to nejlepší. A kdy jindy než teď, před Vánoci? Přispět můžete po načtení QR kódu ve vaší bankovní aplikaci či na webové stránce www.jesenik.charita.cz.

Charita Jeseník

QR Platba

AKCE

pátek 28/11 10:00 až 16:00

**Před Sanatoriem Priessnitz
ADVENTNÍ TRHY**

Tradiční lázeňské adventní trhy. Pořádají PLL.

pátek 28/11 19:00

**Zrcadlový sál
DOTEK VÁNOC – KONCERT PLNÝ VÁNOČNÍ
ATMOSFÉRY**

Vystoupí Anna Beřáková, Pavlína Lutzká, Zdeněk Janeček a žáci pěveckého oddělení ZUŠ Jeseník. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

sobota 29/11 14:00 až 16:30

**SVČ DUHA Jeseník
ADVENTNÍ DÍLNA**

Společné vyrábění adventních věnců a dekorací, ozdoby ze včelího vosku. Cena: 460 Kč (340 Kč bez svíček a bodců). Přihlášky do 25. listopadu jezova@duhajes.cz. Pořádá SVČ DUHA Jeseník.

neděle 30/11 10:00 až 18:30

**Masarykovo náměstí
ADVENTNÍ TRH S ROZSVÍCENÍM VÁNOČNÍHO
STROMU**

Rozsvícení vánočního stromu během první adventní neděle. Po celý den bude strom obklopen tradičním vánočním jarmarkem s pestrým programem pro celou rodinu. Rozsvícení vánočního stromu v 17:00 + speciální host Hana Holíšová. Moderuje Štěpán Jati. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 30/11 17:00

**Evangelický kostel Jeseník
ADVENTNÍ BENEFIČNÍ KONCERT**

21. ročník tradičních koncertů: Vocallica Šternberk, advent a Vánoce jinak, s kytarou i acappella. Vstupné dobrovolné, doporučeno min. 100 Kč, určeno pro podporu Domácí zdravotní a paliativní péče Charity Jeseník. Pořádá ČCE Jeseník.

pondělí 1/12 17:00

**Kaple
TRÍDNÍ KONCERT ŽÁKŮ VÁCLAVA DVOŘÁKA**

Představí se žáci ve hře na kytaru a příčnou flétnu. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pondělí 1/12 17:00

**Hudební sál Knihovny
Vincence Priessnitz
NP USA – AMERICKÝ SEN – CESTA ZA MÉ
VLASTNÍ HRANICE**

Unikátní pohled na obrovskou třítydenní cestu kluka s handicapem po západním pobřeží USA. Jakub Greschl se narodil s dětskou mozkovou obrnou, přesto se mu podařilo procestovat 30 zemí. Vstupné 70 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 2/12 18:30 až 20:30

**Klub Sofie
WORKSHOP – PLETENÍ RUKAMA**
Marie Machálková vás naučí vyrobit nákrčník, deku či svetr. Materiál dostanete na místě. Rezervace nutná na tel. 721 454 464. Cena 400 Kč (v ceně veškerý materiál). Pořádají PLL.

úterý 2/12 19:00

**Zrcadlový sál
CESTOVATELSKÁ PŘEDNÁŠKA**

Poutavé vyprávění z cesty na Sumatru, nejen za orangutany. Poznejte krásy indonéské přírody a venkova. Přednáší Josef Stauffčik. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

středa 3/12 16:00

**Zrcadlový sál
AUTORSKÉ ČTENÍ – SNADNÝ ŽIVOT? MEZI
SNEM A SKUTEČNOSTÍ**

Jesenická rodačka Marie Safrata–Kozáková a její poutavý autobiografický román o mládí v komunistickém Československu, o emigraci a o životě v Rakousku. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

středa 3/12 17:00

**Kaple
KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY HELENY ŠTĚPÁNOVÉ
A FRANTIŠKA MECHA**

Představí se žáci ve hře na akordeon, zobcovou flétnu, lesní roh, trombon a tubu. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

středa 3/12 19:00 až 20:30

**Klub Sofie
ART & WINE ANEB VEČERNÍ MALBA AKRY-
LEM**

Pod vedením zkušeného lektora vytvoříte vlastní umělecké dílo. Cena 430 Kč/osoba na místě (zahrnuje výtvarné potřeby). Rezervace nutná v LIC. Maximální kapacita 12 osob. Pořádají PLL.

středa 3/12 19:00

**Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
TRAMPULA – AKUSTICKÝ KONCERT**

Jeseničtí muzikanti Dvořák, Hanulík a Juřena přináší v profesionálním duchu trampské hity, třeba Ryvolu nebo Žalmana. Vstupné 175 Kč, rezervace v kavárně nebo SMS na tel. 608 904 004.

čtvrtek 4/12 16:00

**Zrcadlový sál
JAK SPRÁVNĚ DÝCHAT**

O našem dechu a jeho významu pro zdravý fyzický i psychický, koná se v rámci Akademie zdraví, přednáší klimatoterapeutka Radka Radostná. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

čtvrtek 4/12 17:00

**Kaple
HOVORY OD KLAVÍRU**

Tradiční podvečer v rámci festivalu Hvězdy a hvězdičky, tentokrát na smetanovské téma. Hosté: publicistka a spisovatelka Milena Štráfeldová, autorka poutavé a v mnohém objektivní knihy o Bedřichu Smetanovi Friedrich řečený Bedřich, a herec Petr Lněnička, populární díky televiznímu seriálu Metoda Markovič, který si slavného skladatele zahrál v dokumentu Tajemství života Bedřicha Smetany. Hudební doprovod klavírista Jiří Hrubý a žáci ZUŠ Jeseník. Zazní i unikátní Smetanova osmíruční skladba. Moderuje Václav Žmolík. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 4/12 19:00

**Vinárna Slámovka Jeseník
CHYTRÝ KVÍZ**

Přijďte prověřit své znalosti ve vědomostních otázkách z rozličných oborů či otestovat šťet v tipovacích kolech našeho chytrého kvízu. Vstupné 100 Kč. Rezervace nutné na telefonu 774 842 978 nebo osobně ve vinárně. Pořádá Vinárna Slámovka.

čtvrtek 4/12 19:00

**Kongresový sál PLL
JIRÍ PAVLICA & HRADIŠTAN**

Ojedinelé seskupení s vysokou uměleckou i interpretační úrovní, nezvykle širokým žánrovým záběrem a netradičním repertoárem, který v počátcích vycházel zejména z lidové tradice. Více informací na www.hradistan.cz. Vstupné: přední sektor: základní 520 Kč, senioři / studenti 470 Kč; zadní sektor: základní 430 Kč, senioři / studenti 380 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

pátek 5/12 17:00 až 18:30

**Smetanovy sady
MIKULÁŠSKÝ REJ**

Do Jeseníku přichází Mikuláš se svou početnou družinou! Mikulášská show, čertovské dovádění, andělská radost a samozřejmě i drobná nádílka pro děti. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 6/12 14:30

**Kongresový sál
ADVENTNÍ KONCERT ANEB VRANDA MÁ
JUBILEUM**

Adventní koncert Dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník, spojený s oslavou významného jubilea Vladimíra Vraňovského. Diriguji Tomáš Uhlíř, Milan Domes a Vladimír Vraňovský. Vstupné dobrovolné. Pořádají ZUŠ Jeseník, SPU a PLL.

neděle 7/12 19:00

**Kongresový sál PLL
KLASIKA VIVA: ADAM PLACHETKA (BARYTON), DAVID ŠVEC (KLAVÍR)**

Adam Plachetka, přední český operní basbarytonista, absolvent Pražské konzervatoře u profesora Ludka Löbla a HAMU, a také David Švec, český klavírista a dirigent. Vstupné: 1. kategorie 700 Kč, 2. kategorie 580 Kč, děti do 15 let a ZTP sleva 50 %, sleva pro KPKV 50 Kč. Pořádají Klasika Viva a MKZ Jeseník.

neděle 7/12 17:00

**Evangelický kostel Jeseník
ADVENTNÍ BENEFIČNÍ KONCERT**

Předvánoční koledování z Hornáčka, krojování z Lipova, cimbálová muzika, Sboreček žen a sólisté. Vstupné dobrovolné, doporučeno min. 100 Kč, určeno pro podporu Domácí zdravotní a paliativní péče Charity Jeseník. Pořádá ČCE Jeseník.

pondělí 8/12 17:00

**Kaple
KONCERT ŽÁKŮ PĚVECKÉ TŘÍDY
MIROSLAVA LUŇÁKA A ADÉLY VESELE**
Představí se žáci z pěveckého oddělení, zazní adventní a vánoční písně, ale i jiné žánry. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pondělí 8/12 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz

VÁNOČNÍ JESENICKÉ ŽESTĚ

Vánoční koncert žestového kvinteta Jesenické žestě – pět mužů, pět nástrojů a pestrý repertoár ve vánočním kabátě. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

úterý 9/12 9:30 až 10:30

Knihovna Vincence Priessnitz, dětské oddělení

FREEVALDA KLUBÍK

Předvánoční čas v knihovně při společném čtení a tvoření. Nutná rezervace: Petra Malinková, tel. 725 717 846, malinkova@mkzjes.cz. Určeno pro děti do tří let. Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 9/12 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY ZDEŇKY KAINAROVÉ

Představí se žáci ve hře na housle a kontrabas. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

středa 10/12 14:00 až 17:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz

OÁZA MATEŘSTVÍ

Bezpečný, laskavý kruh pro mámy i s dětmi. Povídání s doulou a průvodkyní tradičního ženského zdraví, jemné sdílení a inspirace. Příspěvek dobrovolný. Pořádá www.mamahanna.cz.

středa 10/12 18:30 až 21:00

Vinárna Slámovka

SWINGOVÁ TANCÍRNA

Příjít na víno, poklábosit nebo si zatancovat na hudbu z reproduktoru? Není nutno přijít v páru. V případě zájmu Tě v úvodu seznámíme se základními kroky. Vstupné dobrovolné. Více na www.swinghills.eu. Pořádají Swing Hills.

středa 10/12 19:00 až 20:30

Klub Sofie

ART & WINE ANEB VEČERNÍ MALBA AKRYLEM

Pod vedením zkušeného lektora vytvoříte vlastní umělecké dílo. Cena 430 Kč/osoba na místě (zahrnuje výtvarné potřeby). Rezervace nutná v LIC. Maximální kapacita 12 osob. Pořádají PLL.

středa 10/12 od 15:30

Masarykovo náměstí

ČESKO ZPÍVÁ KOLEDY a VÁNOČNÍ JARMARK

Odpolední vánoční jarmark v režii ZŠ Jeseník a SVČ DUHA s vystoupením dětí a prodejem vánočních výrobků a výrobků dětí, keramiky, cukroví, punče aj. V 18:00 program završí celorepubliková akce Česko zpívá koledy s Deníkem. Zazpívejte si v doprovodu Ženského sboru Radost z Bělé! Pořádají MKZ Jeseník, ZŠ Jeseník a SVČ DUHA Jeseník.

čtvrtek 11/12 17:00

Kaple

VÁNOČNÍ KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY BARBORY ZÁHOŘOVÉ

Představí se žáci ve hře na kytaru. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 11/12 18:30 až 20:30

Klubík Hradík, Hrad 3. patro

WORKSHOP „VYROB SI NEVŠEDNÍ DÁRKY POMOCÍ PŘÍRODNÍCH BARVIV“ PRO DOŠPĚLÉ I DĚTI S DOPROVODEM

Což takhle potisknout látku přírodninami a vytvořit tak osobitý dárek vlastníma rukama? Na dílně Moniky Doležalové si dotvoříte tašku, sáček či ponožky technikou ecoprint – květy s cibulovou slupkou. Rezervace: 728 785 140. Platba 450 Kč za základní materiál na místě. Pořádají PLL a Studio Býlím.

čtvrtek 11/12 19:00

Vinárna Slámovka

ADVENTNÍ DEGUSTACE

Řízená degustace osmi vzorků vín například z Francie, Itálie, Izraele či Moravy s výkladem sommeliera. Vstupné 390 Kč. Rezervace nutné na telefonu 774 842 978 nebo osobně ve vinárně. Pořádá Vinárna Slámovka Jeseník.

čtvrtek 11/12 19:00

Zrcadlový sál

VÍTE, CO VÁM SLUŠÍ?

Typologie a vizážistika s Vlastou Neuwirthovou. V průběhu přednášky nelze provádět individuální konzultace. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

pátek 12/12 17:00

Kaple

VÁNOČNÍ KONCERT PĚVECKÉHO SBORU ZUŠ JESENÍK

Pod vedením Miroslava Luňáka se představí pěvecký sbor starších žáků ZUŠ Jeseník, který si pro vás připravil sváteční program plný krásné hudby a vánoční atmosféry. Na programu zazní úryvky z České mše vánoční J. J. Ryby a také tradiční koledy ze Znojemska, vše za klavírní spolupráce Veroniky Pavelkové. Přijďte si odpočinout, ztišit se a naladit na kouzlo blížících se Vánoc. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pátek 12/12 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz

PODVEČERNÍ KONCERT MIKOLÁŠE DVOŘÁČKA A MARKÉTY KANIOVÉ

Koncert plný tónů hudby filmové a vánoční, hezkým zážitkem Vás naplní a po srdci pohládí. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

sobota 13/12 9:00 až 16:00

Masarykovo náměstí

JESENICKÉ TRHY

Regionální potraviny, řemesla, občerstvení a doprovodný program. www.jesenicketrhy.cz. Pořádá Sudetikus.

sobota 13/12 18:00

Divadlo Petra Bezruče

CENA ZA NĚŽNOST

Při příležitosti 70. narozenin Simony Stašové uvádíme v produkci Agentury Harlekýn a Divadla Lucie Bílé hru v čele s touto přední českou herečkou. Dále hrají: Miroslav Etzler, Kamila Trnková, Otakar Brousek ml. a další. Vstupné: 500 Kč (základní) / 400 Kč (studenti a senioři). Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 13/12 19:00

Zimní zahrada Sanatoria Priessnitz

ANI SPOLU, ANI BEZ SEBE

Divadelní představení divadelního souboru Kantoři Mikulovice. Vstupné 150 Kč. Pořádají PLL.

neděle 14/12 15:00

Hala Sanatoria Priessnitz

VÁNOČNĚ LADĚNÉ SETKÁNÍ U BÍLÉHO KLAVÍRU

Vánoční repertoár klavíristky, zpěvačky, autorky písní Radky Těšíkové. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

neděle 14/12 17:00

Evangelický kostel Jeseník

ADVENTNÍ BENEFIČNÍ KONCERT

Stříbrné kytarové souznění žáků ZUŠ Jeseník pod vedením Barbory Záhořové. Vstupné dobrovolné, doporučeno min. 100 Kč, určeno pro podporu Domácí zdravotní a paliativní péče Charity Jeseník. Pořádá ČCE Jeseník.

pondělí 15/12 17:00

Kaple

VÁNOČNÍ POHÁDKA

Vánoční vystoupení žáků ZUŠ Jeseník, které propojí hudbu, divadlo a výtvarné umění do jedné kouzelné mozaiky. Představí se žáci hudebního, literárně-dramatického a výtvarného oboru. Součástí večera bude také křest sbírky vánočních textů žáků literárně-dramatického oboru, doplněné o působivé ilustrace žáků výtvarného oboru. Přijďte se s námi naladit na vánoční atmosféru plnou hudby, příběhů a tvořivosti! Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pondělí 15/12 17:00

Hala Sanatoria Priessnitz

KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Představí se žáci ZUŠ Jeseník z tříd J. Mokové a H. Vašíčkové. Vstup dobrovolný. Pořádají PLL.

středa 17/12 16:00 a 18:00

Divadlo Petra Bezruče

VÁNOČNÍ RECITÁL ŽÁKYŇ A ŽÁKŮ SZUŠ LIVEART!

Srdečně Vás zveme na představení všech dětí navštěvujících naši uměleckou školu. Vstupné 150 Kč. Pořádá SZUŠ LiveArt!

čtvrtek 18/12 17:00

Kaple

VÁNOČNÍ KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Představí se žáci hudebního a literárně-dramatického oboru. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 18/12 19:00

Vinárna Slámovka

CHYTRÝ KVÍZ

Přijďte prověřit své znalosti ve vědomostních otázkách z rozličných oborů či otestovat šťetiv v tipovacích kolech našeho chytrého kvízu. Vstupné 100 Kč. Rezervace nutné na telefonu 774 842 978 nebo osobně ve vinárně. Pořádá Vinárna Slámovka.

pátek 19/12 17:00

Kaple

**KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY BLANKY
ANTONIE BLAHOVÉ**

Představí se žáci ve hře na klavír. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

sobota 20/12 17:00

Masarykovo náměstí

VÁNOČNÍ PROMÍTÁNÍ

Zimní kino pod širým nebem. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 21/12 od 10:00

Masarykovo náměstí

JESENICKÁ ZLATÁ NEDĚLE

Jesenický advent zakončí tradiční zlatá neděle s pestrým programem pro celou rodinu a vánočním jarmarkem. Speciální hosté – Lucie Černíková a Kateřina Brožová. Moderuje Veronika Pavlová. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 21/12 17:00

Evangelický kostel

ADVENTNÍ BENEFIČNÍ KONCERT

Javornický pěvecký sbor. Vstupné dobrovolné, doporučeno min. 100 Kč, určeno pro podporu Domácí zdravotní a paliativní péče Charity Jeseník. Pořádá ČCE Jeseník.

čtvrtek 1/11 17:00 až 19:00

Masarykovo náměstí

NOVOROČNÍ SETKÁNÍ 2026

Oslavme nový rok společným setkáním na náměstí. V 18:00 proběhne přípitek se starostkou města Zdeňkou Blišťanovou. Vstup volný. Vystoupí: Brejle, Cirkus Brothers.. Pořádají MKZ Jeseník.

VÝSTAVY

26/7 až 31/12

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz

**KAROLÍNA ONDRUCHOVÁ WELLARTOVÁ:
ABSCONDITUS / SKRYTÝ**

Představujeme výběr autorčiných prací z let 2018 až 2025. Pohledem do krajiny Jeseníků objevíme skrytá místa a drobné poklady, které příroda nabízí nejrůznějším druhům k zázemí a životu v divočině. Úkryty, brlohy, maskování se prolínají kolekcí společně s knižními ilustracemi, vlčí kronikou a motivy inspirovanými českým lesem a krajinou. Vstup volný. Pořádá Spolek Sub Tilia.

**VLASTIVĚDNÉ MUZEUM
JESENICKA**

23/9 až 4/1/2026

Galerie Vodní tvrze Vodní tvrze

HRANICE?!

Výstava přibliží jeden z nejcharakterističtějších historických fenoménů Jesenicka, a sice proměny hraničních čar, ať už těch státních, zemských, či jednotlivých panství. Vedle zajímavých hmotných dokladů, jako jsou kupř. původní hraniční kameny, bude k vidění i bohatý obrazový materiál. Autoři výstavy: Jan Petrásek, Matěj Matela, Milan Rychlý. Vstupné: 60/30 Kč.

4/11/2025 až 25/1/2026

Hlavní výstavní sál

ZMATENÉ PENÍZE

Interaktivní numismatická výstava, která se snaží

čtvrtek 4/12 18:00

Rytířský sál Vodní tvrze

**PŘEDNÁŠKA FRANZ KAFKA A JESENÍKY.
101 LET OD ÚMRTÍ A 120 LET OD PRVNÍ NÁVŠTĚVY**

Přednáška přiblíží málo známé souvislosti mezi jedním z našich nejvýznamnějších spisovatelů a Jesenickem, které navštívil počátkem 20. století.

pátek 12/12 15:00 až 19:00

Vodní tvrz – nádvoří, Rytířský sál

RYTÍŘSKÉ VÁNOCE

Druhý ročník muzejní akce opět nabídne pestrý program plný tvoření, her a sváteční atmosféry. Můžete se těšit na vyrábění ozdob či svíček, své umění předvedou šermíři. Program vyvrcholí v 18:00 zpíváním koled u vánočního stromčku. Vstup volný.

čtvrtek 18/12 18:00

Rytířský sál Vodní tvrze

**KŘEST KNIHY MISTŘI Z JESENICKA: DRAMATICKÉ SPORTOVNÍ A ŽIVOTNÍ OSUDY
DVACÍTKY VÝZNAMNÝCH SPORTOVNÍCH OSOBNOSTÍ**

Srdečně zveme na křest publikace, která mapuje úspěchy sportovců z okresu Jeseník po roce 1945 – od cyklistiky a basketbalu až po horolezectví. Kniha přibližuje příběhy odhodlání, dřiny i štěstí, jež stálo za skvělými výsledky, a zároveň zachycuje bohatou historii sportovního života na Jesenicku. Autor: Pavel Macháček

MKZ JESENÍK
Vám přeji
krásné Vánoce
a rok 2026 plný
kulturních zážitků.MĚSTSKÁ
KULTURNÍ
ZÁŘÍZENÍ
JESENÍK

Protože zážitek je ten nejlepší dárek...

20. 1. 26

9. 2. 26

5. 3. 26

10. 3. 26

7. 4. 26

12. 5. 26

ROBERT KŘEŠŤAN A DRUHÁ TRÁVA
13. 2. 26**MŇÁGA A ŽĎORP**
24. 4. 26

Vánoční program potěší všechny generace

(pokračování z úvodní strany)

V pátek 5. prosince se Mikuláš se svou družinou vydá do Smetanových sadů, kde od 17:00 začne Mikulášský rej. Návštěvníky čeká veselá mikulášská show plná čertovského dovádění, andělské radosti a samozřejmě nebude chybět ani drobná nadílka pro děti.

Ve středu 10. prosince se vrátíme na Masarykovo náměstí, kam zveme zejména ty, kteří si rádi zazpívají vánoční koledy. Od 15:30 zde proběhne odpolední vánoční jarmark pořádaný SVC DUHA

a ZŠ Jeseník. V 18:00 se město připojí k celorepublikové akci Česko zpívá koledy s Deníkem, při níž si můžete zazpívat společně se Ženským sborem Radost z Bělé. V sobotu 20. prosince od 17:00 si můžete na náměstí vychutnat punč u vánočního filmu. Jakého? To se nechte překvapit.

Adventní program vyvrcholí v neděli 21. prosince na Masarykově náměstí jesenickou Zlatou nedělí. Od 10:00 do 18:30 bude náměstí patřit hudbě, pohádkám a sváteční náladě. Vystoupí děti oblíbená Lucie Černíková z Kouzelné

školy, ZUŠ Vidnava, ZUŠ Jeseník, Živý Betlém (EduArt) a v 17:30 Kateřina Brožová. Programem provede Veronika Pavelková.

Začátek roku přivítáme ve čtvrtek 1. ledna od 17:00 na Masarykově náměstí při Novoročním setkání 2026. V 18:00 proběhne slavnostní přípitek se starostkou Zdeňkou Blišťanovou a k poslechu zahrají Břejele a Cirkus Brothers..

Detailnější harmonogram akcí najdete na jednotlivých plakátech, sociálních sítích či na stránkách www.mkzjes.cz. MKZ Jeseník

ČESKOBRAŠKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

**21.
ADVENTNÍ
BENEFIČNÍ
KONCERTY**
2025

První
NEDELE
adventní
30. 11.
v 17.00 HODIN

**VOCALLICA
ŠTERNBERK**

**ADVENT
(A VÁNOCE)
JINAK**

**S KYTAROU
I ACAPPELLA**

Druhá
NEDELE
adventní
7. 12.
v 17.00 HODIN

PŘEDVÁNOČNÍ
KOLEDOVÁNÍ
Z HORŇÁCKA
krojovaní

HORŇÁCKÁ
CIMBÁLOVÁ
MUZIKA
PETRA GALEČKY

SBOREČEK ŽEN
Z LIPOVA
A SÓLISTÉ

Třetí
NEDELE
adventní
14. 12.
v 17.00 HODIN

STŘÍBRNÉ
KYTAROVÉ
SOUZNĚNÍ

ŽÁKŮ
ZUŠ
JESENÍK
pod vedením
**BARBORY
ZÁHOŘOVÉ**

Čtvrtá
NEDELE
adventní
21. 12.
v 17.00 HODIN

**JAVORNICKÝ
PĚVECKÝ
SBOR**

PÍSNĚ,
KTERÉ VÁS
DOSTANOU
DO VÁNOČNÍ
NÁLADY

KONCERTY SE KONAJÍ
ZA FINANČNÍ PODPORY MĚSTA
JESENÍK

VÝTĚŽEK BUDE URČEN NA PODPORU
DOMÁCÍ ZDRAVOTNÍ A PALIATIVNÍ PÉČE
CHARITY JESENÍK

Adam Plachetka poprvé v Jeseníku

V závěru letošní sezony cyklu Klasika Viva se mohou jeseníčtí posluchači těšit na mimořádný koncert.

Prosincový koncert nabídne první vystoupení světově uznávaného basbarytonisty Adama Plachetky v Jeseníku. Umělec uvede se svým dlouholetým klavírním partnerem Davidem Švecem písňový cyklus Franze Schuberta *Zimní cesta* (Winterreise). Tento vrchol romantické vokální tvorby přináší hluboké emoce i mistrovství obou interpretů. Adam Plachetka, sólista Vídeňské státní opery, hostuje na nejprestižnějších scénách světa; David Švec je uznávaný klavírista a dirigent působící v Národním divadle v Praze.

Vstupenky jsou v prodeji v rezervačním systému MKZ Jeseník, v Infocentru Jeseník a online na www.klasikaviva.cz a mkzjes.cz. Počet míst je omezen, proto doporučujeme včasnou rezervaci.

Klasika Viva

5. 12. 25

**MIKULÁŠSKÝ REJ
VE SMETANOVÝCH
SADECH**

PÁ 5. 12.
17:00—18:30
SMETANOVY SADY
JESENÍK

Do Jeseníku přichází Mikuláš se svou početnou družinou! Těšte se na veselou mikulášskou show, čertovské dovádění, andělskou radost a samozřejmě také drobnou nadílku pro děti.

**DECHOVÝ ORCHESTR
MLADÝCH ZUŠ JESENÍK**

**ADVENTNÍ KONCERT
ANEBO VRANDA MÁ JUBILEUM**

DÍŘIGUJÍ:
MILAN DOMES
TOMÁŠ UHLÍŘ
VLADIMÍR VRAŇOVSKÝ

SOBOTA 6. 12. 2025
VE 14.30 HODIN
KONGRESOVÝ SÁL
PLI A.S. JESENÍK
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

www.mkzjes.cz

Zapomenuté příběhy vojáků z Jesenicka

První světová válka proměnila mapu Evropy a otrásla dosavadními jistotami. Zasáhla do životů milionů lidí, nečekaně, krutě a neúprosně. Mnohdy dramatické a tragicky končící osudy jejich nejčastějších aktérů, totiž prostých vojáků, jsou připomínány na různých místech Evropy rozličnými způsoby. V našich končinách jako by však byly téměř zapomenuty. I proto v minulých letech spustily Vlastivědné muzeum Jesenicka a spolek Signum Belli 1914 společnou iniciativu *Vojáci z Jesenicka za první světové války* zacílenou nejen na získávání historických poznatků z tohoto období vztažených zejména k městu Jeseník, ale především také na důstojné připomínání obětí z celého Jesenicka. Kromě každoročních setkání na Den veteránů a pietních aktů ve Vodní tvrzi byla v listopadu 2025 také promítnuta premiéra dokumentárního filmu *Zapomenuté příběhy vojáků z Jesenicka 1914–1918*.

Pátrání po jesenických vojácích neprobíhalo jen v muzeích, archívech a soukromých sbírkách, ale také na bojištích první světové války v dnešním Polsku, na Slovensku, Ukrajině i v Itálii, na nesčetných hřbitovech i pamětních místech a také v domech potomků padlých vojáků. V průběhu cest se podařilo poodhalit některé z dosud zapomenutých válečných osudů – vyjasněna byla např. záhada místa posledního odpočinku Karla Friedricha, pravnuka Vincenze Priessnitze. I přes dochované dokumenty hovořící o pohřbu v Jeseníku není uveden na jinak dobře zachované rodinné hrobce na jesenickém hřbitově, a to má nakonec svůj důvod. Zemřel totiž jako dragounský důstojník v listopadu 1914 ve vojenské nemocnici v Michalovicích a jeho ostatky leží právě tam.

Útrapy jesenických vojáků na východní a jižní frontě

Pozornost byla věnována také Alfredu M. Schossovi, jehož kniha vzpomínek je jedním ze základních regionálních pramenů k první světové válce vůbec. Rodák z Bílého Potoka na Javorníku se po sepsání pamětí vrátil na bojiště u Gorlic, kde byl nasazen v roce 1915. Při své cestě vytvořil celou sérii fotografií, jež cestu dokumentují, a badatelskému týmu se podařilo identifikovat místa, na kterých fotografie vznikaly. S pomocí místních badatelů byl také nalezen článek, který celou – ve velkém stylu zorganizovanou – vzpomínkovou cestu na bo-

Bojiště jesenických vojáků na Monte Grappa, Itálie (snímek z natáčení dokumentárního filmu VMI)

jiště popisuje. Pro regionální historiografii byla zatím tato trasa neznámá.

Pátrání po osudech jeho bratra Karla Schosse, který padl v květnu 1915 u Nadvirny na dnešní Ukrajině, zavedlo badatele do míst, která se stala osudnými mnoha dalším mužům z Jesenicka – jen ze samotného města Jeseník jich v těchto bojích během jediného dne padlo sedm! I přes obětavou asistenci ukrajinských kolegů se však místo odpočinku Karla Schosse nalézt nepodařilo. Ukázalo se, že události a památky první světové války jsou v této oblasti překryty více než kdekoli jinde. Úspěch byl naopak zaznamenán při identifikaci nejvýznamnějších míst pohřbení vojáků z Jesenicka na italské frontě. Jsou jimi vojenský hřbitov Citadella, kde leží oběti z bitvy na Piavě z června 1918, a osárium Monte Grappa, kde je pohřben i poslední padlý voják z Jeseníku před koncem války – Alois Sedlatschek, který padl na Monte Pertica dne 26. října roku 1918.

Významným zjištěním přímo v jesenickém kostele Nanebevzetí Panny Marie bylo také to, že památník padlým vojákům, který byl po roce 1945 přestavěn, pod tabulemi s náboženskými texty už neskrývá původní desky se jmény 204 zemřelých vojáků z města. Ty tak byly pravděpodobně vyhozeny a jejich osud je nejasný. Při natáčení bylo zkontaktováno několik potomků vojáků uvedených na původní tabuli, a to jak v Německu, ale k určitému překvapení také v Česku, když se ukázalo, že zde žijí dvě vnučky mladšího bratra Alfreda M. Schosse Otty Schosse. Jeden z potomků vojáků pak v rámci natáčení objevil doma dosud neznámé vzpo-

mínky svého otce na první světovou válku, a na světle světa se tak ocitnul nový regionální pramen k dějinám Velké války. Jedná se o Antona Clementa, lesníka z Jesenicka, který, jak se ukázalo, se osobně znal s Alfredem Schossem (mimořádně rovněž lesníkem). Dokladem přátelství (či alespoň známosti) jsou mimo jiné dva Schossovy obrazy, které autor věnoval právě Antonu Clementovi. Ty dodnes visí v domě jeho syna. Mimořádně, ačkoliv vznikly až v 50. letech v Německu, na obou jsou motivy z Jesenicka.

Zhlédněte dokument v prostorách muzea i online

Před spuštěním iniciativy *Vojáci z Jesenicka za první světové války* platilo, že v depozitářích Vlastivědného muzea Jesenicka se sice podařilo zachovat poměrně rozsáhlý soubor předmětů souvisejících časově či tematicky s první světovou válkou, ale absence dalších informací nám zabraňuje odhalovat příběhy v pozadí a zobrazovat regionální kontext. Platí to do velké míry i nyní. Přesto díky výstupům, z nichž posledním je právě krátký dokumentární film *Zapomenuté příběhy vojáků z Jesenicka 1914–1918*, víme o něčem více. Film je zdarma dostupný na YouTube kanálu Vlastivědného muzea Jesenicka a YouTube kanálu Signum Belli 1914, jeho repríza doprovázená besedou s autory proběhne dne 16. prosince od 18.00 hod. v Rytířském sále Vodní tvrzi. Film byl spolufinancován z prostředků Ministerstva obrany ČR.

Pavel Rušar a Radim Kapavík,
Vlastivědné muzeum Jesenicka a Signum Belli 1914

Alfred Schoss jako důstojník dělostřelectva, 1916.
Zdroj: SOkA Jeseník

Obory s výučním listem

Gastronomie a potravinářství

- Cukrář
- Pekař (stipendium)
- Kuchař-číšník
- Řezník-uzenář (stipendium)

Farmářství

- Výrobce kožedělného zboží-sedlář (stipendium)
- Zemědělec-farmář (stipendium)
- Včelař
- Opravář zemědělských strojů
- Jezdec a chovatel koní
- Podkovář a zemědělský kovář (stipendium)
- Umělecký kovář a zámečník, pasíř (stipendium)

Maturitní obory

- Masér ve zdravotnictví
- Nutriční asistent
- Mechanizace a služby (stipendium, odpadové hospodářství)
- Uměleckořemeslné zpracování kovů

Nástavbové studium

- Podnikání

+420 584 411 171, +420 584 487 709

info@sosjesenik.cz | U Jatek 916/8, 790 01 Jeseník | www.sosjesenik.cz

RV2500196/02

Akční nabídka 75 let

Již od 659 900 Kč bez DPH

75
let

Užitkové
vozy

Nový Volkswagen Transporter v akční nabídce 75 let

Nenechte si ujít
skvělou cenu již
od 659 900 Kč

FORTEXauto

Věci, které umíme

Autorizovaný prodejce Volkswagen

FORTEX - AGS, a.s.

Jílová 1550/1, 787 01 Šumperk

tel.: 583 301 511, www.fortexauto.cz

e-mail: autosalon@fortex-ags.cz

Kombinovaná spotřeba paliva a emise CO₂: Volkswagen Transporter: 0–9,0 l/100 km a 0–235 g/km. Uvedené ceny jsou bez DPH, pokud není uvedeno jinak.

RV2500076/06

Jeseníky ve mně něco krásného utvořily, říká Simona Stašová

Simona Stašová je výrazná osobnost českého divadla a filmu. Absolvovala DAMU a působila na řadě pražských divadelních scén – mimo jiné v Divadle E. F. Buriana, Městských divadlech pražských, v divadle ABC či v divadle Lucie Bílé. Publikum si ji oblíbilo pro její temperament, humor a schopnost přesně vystihnout lidskost i komičnost svých postav. Zářila například ve hrách *Shirley Valentine*, *Víš, že vím, že víš...* či *Na Zlatém jezeře*. Patří k nejoblíbenějším herečkám své generace. V sobotu 13. prosince vystoupí v jesenickém divadle po boku Miroslava Etzlera a Kamily Trnkové v komedii *Cena za něžnost*. Při této vzácné příležitosti jsme paní Stašové položili několik otázek.

Vaše komedie často balancují na hranici mezi smíchem a dojetím a vyznačují se chytrým humorem, který není jen „pro zábavu“. Co Vás na takových příbězích nejvíce přitahuje?

Jsou to hry podobné mému životu. Ale ne jenom mému. Každý z nás prožívá v životě ty chvíle radosti, srandy, veliké euforie a pak se to v jednom okamžiku změní a všechny hodnoty se vám přeskládají, zpřeházejí a najednou moc dobře víte, co je v životě nejdůležitější. A to jsou vztahy v rodině, zdraví a ta pravá přátelství. O tom mě baví hrát a takové hry si vybírám. Jsou to dnes jakési vzkazy do hlediště. Ale samozřejmě nesmí chybět humor, bez toho to nejde. Diváci se chtějí především pobavit. A pokud si ještě něco odnesou, o čem ještě můžou i přemýšlet, tak to je ten bonus. To je právě to, proč mě divadlo pořád baví.

Když se ohlédnete za svými divadelními rolemi, vidíte mezi nimi nějakou spojitost – něco, co se napříč žánry opakuje nebo vrací?

Je tam velmi často vztah matka–dcera, matka–syn. Ale vybírám si velmi různorodé příběhy, nikdy se neopakují. Vždy je tam humor a vždy je tam hloubka. Od té doby, co jsem vzala svůj divadelní osud do svých rukou, tak divadelní scénáře čtu a čtu a čtu... A v momentě, kdy se směju a třeba i pláču, poučím se pro svůj soukromý život, tak to je to pravé.

Často si vybíráte hry, které v sobě nesou jistou životní moudrost. Vycítíte ji už při prvním čtení textu, nebo se projeví až během zkoušení, či dokonce až před diváky?

Ta hloubka a životní moudrost musí být už ve scénáři od autora. Především silný příběh. Ale samozřejmě ten text doznává velikých změn během

roku, kdy na každé větě, na každém odstavci, na každé myšlence pracujeme s panem režisérem Vladimírem Strniskem, doplňujeme z našich zkušeností pasáže, ale ten základ už musí být v textu. Teprve až ve chvíli, kdy my dva text doladíme, postavíme se před herecký soubor a tři měsíce intenzivně na jevišti zkoušíme. Potom z toho může vzniknout malý divadelní zázrak.

Na úbočí hory Loupežník u Vrbná pod Pradědem stojí chalupa, která třicet let patřila Vaší rodině. Podělila byste se s námi o pár vzpomín-

nek na toto místo a na Jeseníky?

Miluju Jeseníky. Je to kraj mému srdci hodně blízký. Mám tam spoustu přátel. Jeseníky utužily můj vztah s mým tatínkem. Před mnoha lety koupil tatínek v Železně ve Vrbně pod Pradědem malou roubeníčku a sám s kamarádem ji předělávali, přistavovali malé místnůstky, abychom se tam všichni vešli. Jezdila jsem tam celých třicet roků i se svými syny. Kouzelné místo, kouzelní lidé v okolí. Bohužel to bylo pět hodin jízdy autem, takže na víkend to nebylo. Musela jsem si vždy udělat delší volno, ale udělala jsem si ho moc ráda. Také jsme tam s tatínkem trávili každé prázdniny nejméně šest neděl. Byla to moc krásná doba, láskyplná a nikdy na ni nezapomenu. Jeseníky ve mně něco krásného utvořily.

Najdete si i dnes chvíle, kdy potřebujete utéct z Prahy? A pokud ano, míříte někdy do Jeseníků?

Loni mi můj syn Vojtík s jeho ženou Helenkou dali k 70. narozeninám nejhezčí dárek, jaký mohli vymyslet. Na tři dny mě vzali do malého hotýlku v Železně a prošli jsme si všechny tak důvěrné známé kouty a vzpomínky zase oživly. Byli jsme se podívat i na chaloupku, které jsme říkali Stasholm – Stašův vrch, která dnes už patří jiným majitelům. Nebyli doma, tak jsme si to všechno jen prošli, krásně se tam o to starají. Nejhezčí dárek k narozeninám.

Hra *Cena za něžnost* je již kompletně vyprodána. Je něco, co byste divákům před představením chtěla vzkázat?

Milí diváci, prožijte si s námi tenhle nevšední a krásný příběh, plný humoru a slz a taky naděje. Těším se na vás.

Za rozhovor děkuje
Táňa Matelová, MKZ Jeseník

Mistrovství České republiky v lezení na obtížnost

O víkendu 8. až 9. listopadu se v Brně konalo Mistrovství ČR v lezení na obtížnost, kde nechyběli ani naši závodníci. Na náročných profílech brněnské stěny předvedli poctivé výkony s nejvyšší úrovní českého lezení.

Dva bronzové pro Jeseník!

V kategorii U17 se o skvělý úspěch postarali Mia Mígalová a Jaroslav Ambroz, kteří si shodně odnesli shodně 3. místo. Oba zvládli kvalifikační i finálové cesty s jistotou a ukázali, že dokážou zabojovat i pod tlakem. Ostatní

členové týmu čelili náročným cestám, které je prověřily. I když se tentokrát nepodařilo probojovat výš, všichni se prali do posledního chytu a získali cenné zkušenosti pro další závody. Výsledky ostatních: Adéla Vaňková – 7. místo (U19), Karolína Chovancová – 8. místo (U19), Theodor Klekar – 15. místo (U17), pro kterého to byl první start v nejvyšší soutěži – a zvládl ho se ctí. Velká gratulace všem našim lezcům! Každý závod nás posouvá dál – a my už se těšíme na novou sezonu.

Horolezci Jeseník

Foto: Petr Chodura

Branný závod. Žáci 2. stupně se v pátek 10. října zúčastnili Branného závodu, který zorganizovaly složky IZS Jesenicka. Závody družstev obsahující zdravotvědu, fyzickou zdatnost a obratnost se uskutečnily na blátivé trati v areálu kasáren. V kategorii 6. až 7. tříd jsme obsadili 1. místo zásluhou žáků 7. C a ve starší kategorii 8. až 9. tříd jsme také opánovali 1. místo. Všichni žáci si s náročným závodem skvěle poradili.

Z bahna vyloveny dvě brambory a jeden bronz. Letošní popršený podzim dal jasný ráz krajskému kolu v přespolním běhu družstev AŠSK, které se konalo v areálu běžeckých tratí Fenix Ski Teamu Jeseník. Jméno naší školy hájila tři družstva. Nejlépe se na trati dařilo starším žákům (8. a 9. tř.), které vybojovaly skvělou bronzovou příčku. O pověstný fousek tak našim holčkám uteklo republikové finále. Týmy mladších holek i mladších kluků (6. a 7. tř.) pak skončily na 4. místě.

Cesta vody 2025. V Jeseníku se konala dvoudenní konference Cesta vody, která propojila odborníky, starosty i lidi z praxe z celé republiky. Mluvílo se o tom, jak lépe zadržovat vodu v krajině, jak se připravit na extrémní počasí a jak obnovovat území po povodních. Součástí programu byly i exkurze přímo v terénu, včetně návštěvy míst v Bukovicích a Písečné. Foto: Michal Puchel (Člověk v tísni)

Mezigenerační setkání na téma Design napříč generacemi. Seniori a studenti Střední školy gastronomie, farmářství a služeb Jeseník spojili síly a během série mezigeneračních workshopů společně navrhovali a tvořili originální rukodělné výrobky. Zároveň připravovali výstupy, fotografické záznamy i návrhy vizuální prezentace.

Seniori v akci. Seniori společně se zaměstnanci CSS Jeseník připravili domácí aroniový sirup. Aronie je malý zázrak přírody, a když se do přípravy pustily šikovné ruce našich seniorů, vznikl zdravý, s láskou připravený sirup. Dopoledne se neslo ve znamení dobré nálady a vzpomínek na tradiční recepty. Bylo krásné sledovat, jak se práce proměnila v radost a společný zážitek.

Jesenické dny kouzel u konce. Podzimní měsíce se v Jeseníku nesly ve znamení kouzel, fantazie a mezigeneračního setkávání. Projekt Jeseník kouzelný pro všechny generace přinesl od září do listopadu sérii akcí inspirovaných světem Harryho Pottera. V jeho druhé polovině nás ZUŠ Jeseník během koncertů 20. října a 8. listopadu potěšila magickými tóny a kouzelnými obrazy. V předvečer Všech svatých si dvě stovky dětí užily čarodějnickou stezku ve Voršilkách, pořádanou se SVČ DUHA.

Mým cílem bylo mladým nabídnout kvalitní a ověřené informace, které jim pomohou vytvořit si vlastní názor, říká oceněný Jan Dvořák

Během slavnostního ceremoniálu v úterý 28. října převzal Jan Dvořák z rukou prezidenta republiky státní vyznamenání – medaili za zásluhy o stát. Jan Dvořák je učitelem na ZŠ Jeseník, skautský vůdce 9. oddílu Jeseník a zakladatel projektu Politika (nejen) pro mladé. O této aktivitě, o mladé generaci, ale i mnoha dalších tématech jsme vedli náš rozhovor.

Honzo, v roce 2018 jste stál u zrodu projektu Politika (nejen) pro mladé. Co vás k tomu vedlo?

Při studiích vysoké školy jsem došel k osobnímu přesvědčení, že část mladých lidí – tehdy mých vrstevníků – nevěnuje veřejnému dění příliš velkou pozornost. Důvodem pro to u mnohých bylo, že na to zkrátka nemají čas. Tehdy se mi v hlavě začala rodit myšlenka nenápadné platformy, která bude v prostředí mladých na Instagramu otevírat témata související s politikou, vysvětlovat složitější politické pojmy a objektivně informovat o aktuálním dění. Vše ale s cílem nabídnout pouze kvalitní a ověřené informace, které mladým pomohou vytvořit si vlastní názor, nikoli je přesvědčovat o tom „jediném správném“.

Projekt se stále rozrůstá, kolik lidí se na něm dnes podílí a na jakých aktivitách pracují?

Ano, projekt za těch sedm let urazil veliký kus cesty. Dnes je to již oficiálně zapsaný studentský spolek a na jeho aktivitách v různých formách pracuje přibližně 40 mladých lidí. Někteří vytvářejí příspěvky, jiní je poté textově a graficky editují, další se věnují přípravě a nahráváním rozhovorů se zajímavými osobnostmi ve formě podcastů, YouTube videí či otevřených debat na Discordu. Část týmu objíždí střední školy s naším edukačním workshopem *Za sedmero diktaturami* a pořádá akce pro mladé v „offline“ prostoru. Úžasné na tom je, že všichni na projektu pracují dobrovolně a na úkor svého volného času.

Po letošních volbách se hodně mluvilo o mladých kandidátech, kteří se dostali do Poslanecké sněmovny. V jakých tématech vnímáte významné rozdíly v postojích mladých politiků vůči těm již věkově zralejším?

Osobně mám ze zvyšujícího zastoupení mladých lidí v politických rolích velkou radost. Mladí politici totiž kladou důraz na větší otevřenost a srozumitelnost při komunikaci a mají snahu a elán do veřejného prostoru vnášet velmi důležitá témata, jakými jsou například řešení dopadů klimatické změny, dostupnost bydlení, digitalizaci či modernizaci vzdělávání. Na druhou stranu v politice, ale koneckonců úplně všude, je třeba, aby byly zastoupeny všechny generace s respektem ke zkušenostem, nadhledu či pro inspiraci. Takto dohromady mi to dává největší smysl.

Říká se, že mladá generace je naše budoucnost, na druhou stranu průměrný věk voliče je dnes cca 50 let, každý třetí volič pobírá důchod. Je dnes těžší prosazovat priority mladé generace?

Jan Dvořák při převzetí vyznamenání z rukou prezidenta republiky Petra Pavla. Foto: Kancelář prezidenta republiky s výhradou autorského práva: Zuzana Bönisch, Tomáš Fongus.

Je logické, že politické strany se orientují podle těch, kteří chodí k volbám, na druhou stranu vnímám pozitivní trend, že mnoho politických stran si začíná důležitost a sílu mladých uvědomovat a vytvářejí své mládežnické politické organizace, moderně komunikují svá témata i na sociálních sítích nebo také nabízejí svá místa na kandidátkách mladým. To jsou určité kroky správným směrem.

Projekt Politika (nejen) pro mladé je pro vás spíše takové hobby, vaším hlavním zaměstnáním je učitel na místní základní škole. Jak vnímáte aktivitu dětí na druhém stupni, zajímají se o dění kolem sebe?

Na škole učím převážně matematiku a tělesnou výchovu, tedy předměty, které prostor k diskuzím příliš nenabízejí. Na druhou stranu z mimo předmětového působení vnímám, že žáci jsou zvědaví a dokáží mnohdy poměrně přesně pojmenovávat věci, které jim připadají nesprávné či nespravedlivé. Naším velkým pedagogickým úkolem je vést žáky k hodnotám, jakými jsou například respekt, zodpovědnost, spolupráce a rozvíjet u nich kladný vztah k regionu, vlasti, ale i k planetě.

Aby toho nebylo málo, s mladými lidmi pracujete také jako skautský vůdce. V čem vidíte přínos skautingu pro mladé, ale i celou společnost?

Skauting v každém věku nabízí přiměřené výzvy, které člověka posouvají dál. Mladší objevují svět prostřednictvím her, starší se učí převzít odpovědnost za ostatní, rozvíjí kreativitu a budují vztahy, které často vydrží celý život. Díky tomu vyrůstají v aktivní a všestranné osobnosti, které obstojí úplně kdekoli.

Vraťme se ještě k politice. Váš dědeček byl v 90. letech místostarostou města, tatínek je městským zastupitelem. Neláká vás se do politického dění zapojit i takto?

Po dobu, co jsem působil v projektu, jsem si chtěl udržet od praktické politiky odstup, a tedy mě to ani nelákalo. Koneckonců ani stanovky spolku nedovolují, aby některý z členů byl, byť jen členem nějaké politické strany. Dnes již v projektu přímo zapojen nejsem a situace se pomalu možná mění. Pokud mi to někde bude dávat smysl a bude i poptávka, určitě to zvážím.

Co byste závěrem vzkázal našim čtenářům?

Velmi si vážím všech osobních či zprostředkovaných gratulací a mnohokrát za ně děkuji. Je to pro mě skutečně velká čest. Jsem hrdý, že mohu být součástí Jesenicka, protože zde žijí lidé skromní, pracovití a vždy ochotní pomoci.

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek